

עין משפט
גד מוצה

יה:

י א מיי פי" מהלכות רחא הלכה י:
יא ב מיי פי" מהלכות כלי המקדש הל' כז ופי" ח מהל' סנהדרין הלכה ה:
יב ג מיי פי" מהל' אבידה הל' יח סמג עשין עד טו"ע ח"מ סי' ערב סעיף ב:
יג ד מיי שם [הל' יג] והל' ח וסמג שם טו"ע ח"מ סי' רסג סעיף א ג ופנהגה:
יד ה מיי שם פי"ב הלכה א סמג שם טו"ע ח"מ סי' רסד סעיף א:
טו ו מיי פי" מהל' כלי המקדש הל' ט וע"ש כ"מ ופי"א מהל' עדות הל' ג:
טז ז מיי פי" מהלכות סנהדרין הלכה ד:
יז ח מיי פי" מהל' קידוש חמשה הל' ג וע"ש יח ט מיי פי" מהל' אסורי ביאה הל' י:

תורה אור השלם
 1. תבין לך הדרוך ושלישית את נבל ארצך אשר ינחיתך ב' אלהיך והיה לנו שמה כל רצון דברים יט ג 2. וישפטו את הקים בגל עת והיה כל הדרך הגדל יביאו אליך וכל הדרך הקטן ישפטו הם והקל מעלך וישאו אתך: שמות יח כב 3. לא תרצה את שור אדוך או את שו"ך הדים והתעלמת מהם השב תשיבם לאדוך: דברים כב א 4. לא תהיה אחרי רבים לרעה ולא תענה על רב לגנות אחרי רבים להטות: שמות כג כ

כהן גדול פרק שני סנהדרין

מסורת הש"ס

(א) מסות יא: ב לעיל ג, (א) לעיל טז: ד [נסן], (ה) נכריים יט: ז"מ ג, (ו) [מספ"ב סי' א] ופי"א ההואה שטמן לחילותו מודש בחודש והוא טיטל הנס בשנה ומפור לכן בכל חודש וחדש ואם יזכירו מודש לרין ליתן משלו לפיך דוחה את העיבור. ערוך.
 (ח) לקמן טו: ט [עמות כ סא] (י) והחורף. רש"ש, (י) וי: ובמטתה מכות יא, (ל) [גלוף] ונ: (ז) [גלוף] טעשה: ט עי רש"ל (וה"ט ויעי' מוס' שבעות ל: ד"ה אבל אסורא), (ט) [גמס' הא"ש כשמעברים],

גלוין הש"ס
 נב' שחא ברי ריהא או"ל ע' תשובת משל דקדק סי' ה באורך:

הגהות הב"ח
 (א) תוס' ד"ה מעיד וכו' אפי' בממונא אי נמי דוקא בממונא איירי מתני' מהקמי' במלך לא מעיד דלי פלסוסא: (ב) ד"ה ופי' תנן ליל קודם ד"ה ופי' תנן: (ג) ד"ה שפא וכו' קור ומוס על שנה הולך אחר:

מוסף רש"י
 אין דנין לא את השבט. רובו של שבט שעברו על מצותו דלעיל ב. ופי' א"כ נביא השקר. תמנ (שם). דבריו של גדול. ידע של בעל שרה נכון שיש וסבן גדול (לעיל טז). והתעלמות. מהס' וללמך פה שומרו להשגל (ב"מ הקברות. האבה (שם). ואינה לפי כבודו. אין האבה מטובה לפי כבודו להשיב (ברכות טו). או שהיתה מלאכה שלו מרובה משל חבירו. גדמי בטול מלאכמו לרדוף אחיה ימירם על דמי האבה ולא ירו העגלים להשיב לו יומר ממה שמשיב להם ומגלף הוא מפקדי (שם) ובע"ז ב"מ (שם). לא שבא מן האירוסין. נפלה לפניו מן האירוסין ועודה בתולה, דליכא אלף לאו דאלמנה, ולא שבא מן הנישואין. נפלה לפניו מן הנישואין, דהיי"ט תרמי לגריעותא, חדל דאלמנה היא ויכח לאו דאלמנה לא יקח, ועוד דבעולה היא ויכח אסור עשה לגביה, דכתיב אשה בתולה יקח, ולא בעולה, ולא הנה מכלל עשה עשה (ברכות ב). עשה ולא תעשה. אלמנה לא יקח, בתולה יקח ולא בעולה (שם א"א).

הסורג כהן גדול. בשוגג גולה לעיר מקלט ואינו יורא משם לעולם דמיון לאין כהן גדול במקדש כשהוא גולה במיתה מי ישוב. וכן כהן גדול שהרג את הנפש בשוגג במיתה מי ישוב הא ליכא כהן גדול: **הרי הוא כהדיעו**. לדון בשלשה: **דבר גדול ממש**. אם עבר עבירה שיש בה מיתה בית דין הוא דבעי סנהדרי גדולה אצל במלקות לא: הרי שהיה מורא אבידה כהן והיה האבידה צבית הקצרות או שהיה זה זקן ואינה לפי כבודו שאם הייתה שלו לא היה מחזירי: או שהיה מלאכה שלו **מרובה משל חבירו**. כגון נוקד מרגלויות שאם ילך ויחזירי יפסיד בצטלותו יותר מדמיה: **לכך נאמר והפענמה**. אלמנא כבוד הכריות דוחה לאו דלא מוטל להפעלם. וה"נ ילותא הוא לגבי כהן גדול לימי לאסיהודי לבעל דין: **אמר רב יוסף**. הא דקמינ מעיד למלך קאמר שהיה מלך בעל דין וכהן גדול יודע לו עדות: והא לא דנין אוסו. מאי סהדות? בעי: **כן מלך הדיוט הוא**. והדר קושין לזוכמא דאיכא ילותא לה"ג: **צפי המלך**. שהמלך ישב ודן בסנהדרין: **אין מושיבין מלך בסנהדרין**. לקמן מפרש טעמא: **משום יקרא דכהן גדול**. דידע בסהדותא לצרייה: **אסו**. מלך ימצי עד דמיקבל סהדותא וקאי מלך ואזיל ומעינינן אגן דיניא: לא **פענה על רב**. איך רשאי לסתור את דברי מופלג שבדיינין ואי אמר מלך חובה מו לא מני איך למחוי ליה וכותא: **משום אפסניה**. מחלק ממוון לחיילותיו כך וכך לשנה וכו' לו שיהו כל השנים מעוברות: **כהן גדול** אינו רוצה שמתעבר שנה מפני הלנייה שצריך לטבול ולקדש ביום הכפורים חמש טבילות ועשרה קידושין ואם מתעבר שנה הכי תשרי במרחשון וזנית מרחשון תהיה בתשרי: **אמר רב פפא ש"מ**. מהא דקמינ ולא כהן גדול בעיבור שנה: **שפא צמר ירחי אולא**. אחר ירחי הרואים להיות אם לא נתעברה הולך קור ומוס של שנה וזניה הראויה במרחשון הויא בתשרי כשממעצרת: **אם צמיר ולקיש כחדא יינץ דין הוא אדר**. אם יהא מוס בקרקע ויצמח זרע הצמיר והאפילה יחד מיטין שזרעו צראש החודש (י) והשעורין שזרעו עכשיו דין הוא אדר ואם לאו לית דין אדר ולא אלא שצט: **אם סור צלפר צנלג ימות**. אם צבקר יהא קור חזק עד שיהא השור קרוב למות מחמת הלנייה: **וצעיהרא בטול סאינסא ידמו**. וצנזריים יגדל כח המוס עד שיהא השור מינל צלל התאנה מחמת החוס: **וישלח משפיה**. ויפשיט עורו כלומר יתחבר בתאינה מחמת החוס: **אם קידוש סקיף לחדא יהא יתא נשפ צלועץ נפיק לקנליה**. אם כבר תשפ כח החורף כל כך כשהיא רוח מזרחית חזקה מאד והיא מציאה לינה ואתה

אינו יוצא משם פעולם. פירוש וכגון שלא מיתו אחר עד שנגמר דינו וכגון דליכא משוח שעבר וליכא משוח מלחמה למשוח שעבר מחזיר הרואה לדברי הכל ומשוח מלחמה פלוגתא דר' יהודה ורבנן פרק צמרא דחוריות (דף קז:): **מעיד** והא תניא והתעלמת וכו'. ואם תאמר ולוקמה צעות המשג דולאי כהן גדול מעיד בצמיד דאיסורא אין חכמה ואין תבונה לנגד ה' כדאמר גבי לוצא מרבנן פרק שבעת העדות (דף לז): והא דלאמרינן ט' לדוחין (י) (עשה) צעזיל כבוד הכריות הני מילי ממונא אצל צמיד דאיסורא לא דפרישיי וי"ל דמעיד משמע לכל דבר צין באיסורא צין צממונא דומיא דמלך לא מעיד דמיירי (ה) (אפי' צממונ' דאי באיסורא אין חכמה וכו' ט):

והא אין מושיבין מלך בסנהדרין. תימה לפיכך ממתנינן דתנן מלך לא קן ועוד מאי קמ"ל מתנינן היא מלך לא דן וכו' וי"ל דהא דאין מלך דן ה"מ לצדו משום דאין דנין אותו דלא קרינן ציה התקוששו וקושיו אצל עם אחרים שפיר מני דן דאין הדין נגמר על פיו לצד כך נראה למחרין וא"ת מי"מ היאך דן את צנו דמסתמא צנן מלך קאי שמועה עכשיו וי"ל דולאי היה יודע שפיר דלדון לא צא אצל קשה ליה דאפילו ישב וידוס נמי לא וצהכי ינחא דלא פריך ממתני' דתנן מלך לא דן: **ו' ו'הא תנן מלך לא דן והא דנין אותו וכו'**. וא"ת ולוקי מתנינן דתני מלך לא דן ולא דנין אותו צמלכי איירי ישראל ומתנינן דתני מעיד למלך דמשמע דנין אותו צמלכי בית דוד דאמר לקמן (דף קט:). **דדן ודינן אותו וי"ל דכולה מתנינן מסתמא איירי צמלכי ישראל דומיא דמלך לא דן ולא דנין אותו:**

משום ציניה. פ"ה משום שכהן גדול טעון טבילה ולא נהירא דמשמע צימנא (דף קלז): שהיו מחמתין לו קומקמוס של צמין ציה"כ לכן נראה לפרש משום קרירות הרצפה שכל היום היה עומד יתף: **שתא בתר ירחא או"א**. פירש הקונטרס קור ומוס על שנה

(ו) אחר החודשים אם לא היתה השנה מעוברת וקור שהיה ראוי לעשות במרחשון אם לא היתה השנה מעוברת יעשה בתשרי דאי צתר חדשי חמה אזולא מו לא לכהן אם נעצר השנה וקשה והלא כל מה שאנו מעצרים היינו כדי להשוות חדשי חמה לחדשי הלצה ולעשות ממרחשון תשרי כדי שתפול צו תקופת תשרי ותהא מקצת החג בתקופה החדשה והלא צרוב השנים כמו כן היא נופלת תקופת תשרי בתשרי של לזנה ופי' תמוס' דמיירי צממעמתי' משום אביצו ופירות האילין דאז משתנה קור של תשרי זה מקור של תשרי של אחר שנים להיות

צו לינה כלינה של מרחשון ולהכי פריך שפיר משלשה רועי בקר דמשמע שהפירות והלינה שזים שהרי קימני הרועים האחד היה נותן לפירות והאחר לזנית הרוח:

אחושצנייהו סמוך. וצלא"ה מעצרינן ליה והכא איסתיועי מיסתיעע' כלומר איתרמי להו מול חשיבות דאיקלע עיבור כמלתיהו ומיהו צרוב העצורים שתא צתר ירחא אזולא: **קא פסיק וסני**. הוא אינו מייבס לא שנה נפלה לו יצמחו צין מן הנישואין צין מן האירוסין צשלמא מן הנישואין איכא עשה ולא תעשה באיסורא צמולה יקח (ויקרא כה) ולא בעולה דהיינו עשה אלמנה לא יקח (שם) הרי לאו:

נגעצ צפין ויורא לקרחתה ונפיחתך קשה מן הרוח ומחמתה דין הוא אדר: **ואם לאו**. שעדיין יש לינה חזקה לית דין אדר אלא שצט: **ועצרו צצנן**. ועשאורו כצטו שקצכו אדר השני אחריו. אלמנא שתא צתר עיבורא אויל ולא נהגא מוס דניסן צאדר אלא מנהג אדר צאדר השני: **רצנן**

ואין